

UIT DE DODE HAND

Jack Lous

Uitgeverij ClusterEffect

4

Het notariskantoor was een groot, symmetrisch pand van twee verdiepingen met een hoog schuin dak voorzien van glimmende pannen. De kozijnen van de hoge ramen waren gebroken wit geschilderd en de ramen hadden donkergrijze luiken. Halverwege de gevel stond in goudkleurige letters de naam van het notariskantoor over de volle breedte van het pand vermeld. Een klein stenen trapje leidde naar de zwarte glimmende voordeur die precies in het midden van het gebouw zat. Voor het pand lag een kleine grindstrook die gebruikt werd als parkeerplaats, afgescheiden van de straat door een hek. Het pand lag in een straat waar meerdere statige huizen stonden, afgewisseld met een aantal luxe speciaalzaken en hier en daar een café. Vanaf de straat zag Ted dat er nog één parkeerplaats beschikbaar was. Hij wilde zijn auto door de opening in het hek heen draaien toen vanuit het tegemoet komende verkeer een Golf Cabriolet een plotselinge draai maakte en eveneens het parkeerterrein van de notaris wilde oprijden.

‘Ja, wat zullen we nu krijgen,’ bromde Ted, ‘dat had je gedacht.’ Hij gaf gas en draaide rakelings voor de Golf het parkeerterrein op. De Golf claxonneerde. Ted parkeerde zijn auto en stapte uit. De cabrio stond met de achterste helft nog op straat terwijl het voorste gedeelte zich tussen de twee hekhelften bevond. Een vrouw met krullend, rood haar en een zonnebril stak haar hoofd omhoog.

‘Hé, daar had ik willen parkeren!’

‘Pardon?’ zei Ted, ‘ik draai hier toch als eerste het parkeerterrein op?’

‘U ziet toch dat ik hier aan kom rijden en het parkeerterrein op wil?’

‘Ja, dat zag ik. Maar ik dacht dat ik eerder was,’ zei Ted rustig.

‘Ik heb om tien uur een afspraak en er zijn hier nergens parkeerplaatsen te....’

De rest van wat ze zei ging verloren in het getoeter van een bestelauto die aan was komen rijden en zijn weg geblokkeerd zag door de nog half op straat staande Golf. De bestuurster keek in haar achteruitkijkspiegeltje, hief allebei haar handen omhoog en zette toen haar auto in zijn achterruit en gaf gas. Ze wierp nog een blik op Ted en reed verder, gevolgd door de bestelwagen.

Ted haalde zijn schouders op. Hij liep de drie treden voor de ingang op en duwde de zware deur open. Hij kwam terecht in een koele, betegelde gang. Hij deed de deur achter zich dicht en merkte dat de geluiden van buiten hier nauwelijks doordrongen. Links was een kleine balie met een receptioniste. Ted groette en vertelde waarvoor hij kwam.

‘Prima, als u hier de trap op gaat, is de eerste deur boven aan de rechterkant de wachtruimte. Als u daar plaatsneemt, dan komt de secretaresse u zo dadelijk ophalen.’

Ted liep de trap op en ging de wachtruimte binnen. Er stonden een paar stoelen en een rek met brochures en folders. Een jong echtpaar zat tegenover de deur en groette Ted toen hij binnenkwam. Ted groette terug en ging ook zitten. Hij keek even om zich heen en zag het rek met folders staan. Eén van de brochures had als titel ‘Testament en notaris’. Ted pakte de folder en begon te lezen. De klok boven de deur wees vijf voor tien. In de folder werd uitgelegd wat een testament was en wat het verschil was met een legaat. Ted begreep eruit dat een erfenis kon bestaan uit bezittingen en schulden die je als erfgenaam beide kreeg. Een legaat was alleen een bezitting of een geldbedrag. Ook was een passage gewijd aan het al dan niet aanvaarden van een testament. Net toen hij daar aan wilde beginnen, hoorde Ted op de gang een vrouwenstem en de stem van de receptioniste. Even later werd de deur van de wachtruimte geopend. De vrouw die binnenkwam, keek even rond en liet haar blik rusten op Ted. Ted keek terug en herkende de roodharige bestuurster van de Golf Cabrio.

‘Zo, nog een parkeerplaatsje kunnen vinden?’

‘Ja, maar wel drie straten verderop,’ antwoordde ze kortaf.

De vrouw ging tegenover Ted zitten. Ze droeg een zwarte rok en een kort groen jasje, met daaronder een witte bloes. Ze sloeg haar benen over elkaar en haalde een mobiele telefoon uit haar handtasje. Ze begon op de toetsen van de telefoon te drukken, waaruit Ted afleidde dat ze sms’jes zat te versturen. Hij bestudeerde de vrouw nog even en vond dat ze hem ergens bekend voorkwam. Toen ze opnieuw een blik op hem wierp las hij verder in zijn brochure.

Het echtpaar werd opgehaald door een secretaresse, zodat Ted alleen met de roodharige vrouw achterbleef in de wachtruimte. Ze bleef nog steeds in de weer met haar mobiele telefoon.

Even later kwam de secretaresse weer binnen.

‘Notaris Blaeckens is klaar voor de afspraak inzake het testament van mevrouw Van Dijk.’

Ted legde de brochure op tafel en stond op. Ook de vrouw met het rode haar stond op. Ted keek verbaasd van de secretaresse naar de vrouw en terug.

‘U zei toch mevrouw Van Dijk?’ vroeg Ted aan de secretaresse.

‘Ja, inderdaad.’

‘Dan denk ik dat u nog even moet wachten,’ zei Ted tegen de vrouw met het rode haar.

Voordat de cabrioletbestuurster kon antwoorden, zei de secretaresse: ‘Nee, hoor. De notaris verwacht in deze zaak zowel mevrouw Eva ter Horst als de heer Ted Stevens.’

Ted zweeg. Blijkbaar was er nog een erfgenaam. Hij kende de vrouw helemaal niet. Terwijl hij stond te denken glipte de vrouw die blijkbaar Eva heette voor hem langs.

‘Zo, deze keer ben ik wel eerder,’ lachte ze.

Ted zei niets en volgde haar door de deur.

De secretaresse liep voor hen uit en deed op het einde van de gang een deur open. In een grote kamer stonden een bureau en een rechthoekige tafel met daaromheen acht stoelen. Langs de wanden stonden boekenkasten die gevuld waren met naslagbundels en wetboeken. De twee hoge deuren aan het einde van de kamer stonden open en de vitrage wapperde zachtjes in de wind. Achter de deuren was een balkon met aansluitend uitzicht op een tuin met grote bomen.

De man achter het bureau stond op en kwam met uitgestoken hand op hen af. Hij was halverwege de veertig en was gekleed in een bruine broek, een camel kleurig jasje en een bij zijn lichtgekleurd overhemd passende das. Hij droeg een bril met een goudkleurig montuur. Hij gaf achtereenvolgens Eva en Ted een hand en stelde zich voor als notaris Blaeckens.

‘Gaat u zitten, gaat u zitten.’

De notaris trok stoelen achteruit en ze namen plaats aan de grote tafel. Eva en Ted zaten tegenover elkaar en de notaris nam plaats aan de kopkant van de tafel. De secretaresse die nog even was blijven staan vroeg wat ze wilden drinken en verliet daarna de kamer.

‘Welkom,’ zei de notaris. Hij keek hen beiden vriendelijk aan.

‘Fijn dat u op zo korte termijn gelegenheid hebt gevonden om langs te komen.’ Hij glimlachte. ‘We zitten hier bij elkaar voor het openen van het testament van mevrouw Elisabeth van Dijk. Een testament kan natuurlijk nooit het verdriet over iemands overlijden wegnemen, maar aan de andere kant is het wel fijn als de zakelijke en financiële kanten bij een overlijden goed zijn geregeld.’

‘Ik heb geen verdriet, hoor,’ zei Eva.

De glimlach verdween even van het gezicht van de notaris.

‘Mevrouw Van Dijk was geen naast familielid van u?’

‘Ik heb nog nooit van haar gehoord.’

De verbazing op het gezicht van de notaris was zichtbaar.

‘Datzelfde geldt voor mij,’ voegde Ted er aan toe.

De notaris keek van de één naar de ander.

‘U bedoelt dat u de erflaatster niet kent?’ vroeg hij terwijl hij Ted aankeek.

‘Klopt. Sterker, wij kennen ook elkaar niet.’ Ted knikte met zijn hoofd even in de richting van Eva.

De glimlach was nu helemaal van het gezicht van de notaris verdwenen. Hij keek nog even van Ted naar Eva, zette zijn bril op en sloeg toen de map open die voor hem op tafel lag en haalde het testament te voorschijn. Terwijl hij zat te lezen en te bladeren bracht de secretaresse thee en koffie binnen.

Na een paar minuten lezen, waarbij Ted en Eva zwijgend toekeken, keek de notaris op en zette zijn bril af.

‘Het blijft wonderlijk dat u beiden de erflaatster niet kent en ook elkaar niet kent.’ Hij keek even over de tafel in de verte, alsof hij zich gelijksoortige situaties probeerde te herinneren. ‘Nee, ik kan me niet herinneren een dergelijk geval al eens eerder te hebben meegemaakt. Maar juridisch is dat geen probleem, hoor. De afwikkeling kan gewoon plaatsvinden conform de laatste wil van mevrouw Van Dijk. Voordat ik het testament aan u bekend maak, zal ik, met uw welnemen, even de achtergrond schetsen. Het testament is opgemaakt in Zwitserland, door een Zwitserse ambtgenoot van mij. Na het overlijden van mevrouw Van Dijk, nu ongeveer....’ Hij zette zijn bril op en sloeg de map weer even open. ‘Nu bijna drie weken geleden, heeft de Zwitserse notaris het testament geraadpleegd en daaruit bleek dat de twee vermelde erfgenamen...’ hij wees met zijn hand naar Ted en Eva, ‘...de

Nederlandse nationaliteit hadden. Mijn Zwitserse collega heeft daarom een Nederlandse notaris, in dit geval mijzelf, verzocht de erfgenamen te benaderen en de testamentaire afwikkeling over te nemen. Hij heeft het testament...,’ de notaris tikte even op de map voor hem, ‘...naar mij opgestuurd.’

Hij ging door: ‘Soms kost het veel moeite om de erfgenamen op te sporen, maar in uw geval was dat gelukkig niet zo heel lastig. Als notaris heb ik toegang tot de gemeentelijke basis administratie en omdat u beiden in de buurt woont, kon ik u gemakkelijk vinden.’ Hij glimlachte weer.

‘Ik neem aan dat u op volledige voorlezing van het testament geen prijs stelt, maar er mee akkoord gaat dat ik u de hoofdlijnen vertel?’

Ted en Eva knikten beiden instemmend en hij sloeg het testament open.

‘Wel dan, vandaag 13 oktober verschenen voor mij, notaris Antonius Johannes Quirinus Blaeckens, de heer Ted Stevens, van beroep ondernemer en mevrouw Eva ter Horst, van beroep interieurarchitecte, geboren respectievelijk op...’

Uit de tas van Eva klonk een ringtone. De notaris stopte en Eva haalde uit haar tas haar mobiele telefoon te voorschijn en klapte deze open.

‘Ja, met Eva..., nee dat schikt nu even niet... ja, mam, dat weet ik wel, maar het kan nu echt niet, ik bel je straks terug, oké? ...ja, oké... dag.’

‘Sorry.’ Eva glimlachte verontschuldigend naar de notaris. ‘Gaat u verder. Ik zal hem even uitzetten.’

De notaris knikte, las nog een aantal formele zinnen voor en legde toen het testament op tafel.

‘Ik zal ter zake komen. Mevrouw Elisabeth van Dijk heeft bij leven haar vermogen, voornamelijk bestaand uit een tegoed op een bankrekening, ondergebracht in een trust, waarbij zij heeft bepaald dat, zolang zij zou leven, vanuit deze trust de op deze bankrekening verschijnende rentebedragen aan haar persoonlijk ten goede zouden komen. Voorts heeft zij bepaald dat na haar overlijden het trusttegoed, na aftrek van enkele legaten, in twee gelijke delen toe zou moeten komen, onder voorbehoud van aanvaarding, aan elk van u.’ De notaris wees hen beiden met een kort handgebaar weer aan, alsof er anders enig misverstand over zou kunnen ontstaan.

‘Deze constructie betekende dat zij gedurende haar leven op papier

nog wel vermogend was, de trust was immers door haar opgericht, maar dat zij niet meer daadwerkelijk over het geld kon beschikken, uitgezonderd uiteraard de jaarlijkse rentebaten. Haar vermogen zat in de dode hand. Nu zij is overleden betekent dit dat u beiden....,' weer het handgebaar, '...het vermogen erft uit de dode hand. Dit is een term die in dergelijke gevallen wordt gebezigd. Vermogen uit de dode hand. Indien u de erfenis aanvaardt, wordt u ieder, zowel juridisch als economisch, voor vijftig procent eigenaar van het in de trust aanwezige vermogen, na aftrek van de al eerder genoemde legaten. Als u vragen heeft, dan hoor ik dat natuurlijk graag....'

Wat een ingewikkeld gedoe voor een erfenis, dacht Eva. Ze onderdrukte een geeuw en liet haar blik gaan over een paar kopergravures die aan de muur hingen.

'Vanzelfsprekend zult u nieuwsgierig zijn naar de inhoud en de omvang van de erfenis. Zoals ik u net vertelde, bevat het trustfonds voornamelijk een bankrekening met daarop een tegoed. Krachtens de laatste wil van mevrouw van Dijk ontvangt u hiervan ieder de helft.'

De notaris zette zijn bril af en keek hen één voor één aan.

'U moet er echter rekening mee houden dat onze Minister van Financiën in de vorm van successierechten een belangrijk deel van de erfenis zal opeisen.'

Hij zette zijn bril weer op en bladerde even in het dossier, waarbij hij een vel papier te voorschijn haalde met daarop een aantal getallen.

'Rekening houdend met deze successierechten, waarvan ik u adviseer deze op een aparte bankrekening te reserveren, notariskosten en uitgaande van de laatste stand van de bankrekening, zal het netto aan elk van u toekomende bedrag de somma bedragen van circa 4,1 miljoen euro.'

De notaris had het laatste gedeelte van zijn zin langzaam en enigszins plechtig uitgesproken. Daarna zweeg hij.

Ted voelde zijn hart in zijn keel bonzen en hij zag dat Eva wit werd rondom haar neus en een paar keer slikte, voordat ze iets kon uitbrengen.

'Vier miljoen euro?? Voor ieder van ons?'

De notaris knikte. 'Ja, er zijn dagen dat ik testamenten van een kleinere omvang behandel. Het is inderdaad een formidabel bedrag.'

Hij glimlachte opnieuw.

‘En deze situatie is natuurlijk helemaal uitzonderlijk omdat u beiden mevrouw Van Dijk niet kent. Heeft gekend, moet ik zeggen.’

Ted zweeg. Vier miljoen... dat moest toch een vergissing zijn? Was dit een idiote grap? Wie laat in Godsnaam vier miljoen, nee acht miljoen na aan twee volslagen onbekenden?

Ted keek naar Eva die nog steeds naar de notaris staarde.

‘Ja, ik kan me voor stellen dat u wel even aan het idee moet wennen,’ glimlachte de notaris.

‘Dat zou wel eens sneller kunnen gaan dan u dacht.’ Eva sprak de woorden langzaam en nadenkend uit. ‘Dat gaat vast heel snel...’

‘Ik zal u toch nog even lastig moeten vallen met enkele formaliteiten,’ sprak de notaris. ‘Uiteraard wil ik allereerst weten of u de erfenis aanvaardt.’

Eva schoot in de lach.

‘Ja, natuurlijk aanvaard ik die! Waarom zou ik dat niet doen?’

De notaris legde hen uit dat het ook mogelijk was de erfenis te aanvaarden onder voorwaarde van boedelbeschrijving. Mocht eventueel later dan blijken dat zich in de trust of in de nalatenschap nog schulden bevonden die meer dan vier miljoen zouden bedragen, dan kon de erfgenaam alsnog afzien van de erfenis.

‘Ik accepteer hem wel, hoor,’ zei Eva, ‘niemand laat acht miljoen na op een bankrekening en heeft daarnaast nog eens zoveel schulden. Ik aanvaard de erfenis in één keer.’

De notaris keek naar Ted.

‘Ik vind het zo’n raar verhaal,’ zei Ted, ‘dit kan toch niet kloppen? Er zit geen enkele logica achter...’

Hij dacht nog even na. Wat konden de eventuele nadelige gevolgen zijn als hij het geld accepteerde...?

‘Ik denk dat ik kies voor de voorwaardelijke acceptatie. Kan dat?’

‘Natuurlijk,’ glimlachte Blaeckens. ‘Ik stel voor nu even kopieën te laten maken van uw identiteitsbewijzen en nog een aantal andere formulieren in te vullen. Mocht er de komende weken dan nog meer af te werken zijn dan nemen we wel contact met u op. Maar aangezien ik als executeur de beschikking heb over het banktegoed van de trust kan ik het geld snel aan u overmaken.’

Hij keek naar Ted.

‘In uw geval uiteraard dan na boedelbeschrijving en aanvaarding daar-

van door u. Voor u kan het dus nog een week of wat langer duren.’
Samen met de notaris werkten ze nog een paar formaliteiten af en zetten een paar maal hun handtekeningen, maar na een kwartiertje sloeg de notaris de map dicht, stond op en knoopte zijn jasje dicht.

‘Ik zal u begeleiden naar de uitgang.’

Hij ging hen voor de trap af en liep met hen mee door de koele gang naar de voordeur. Hij gaf eerst Eva een hand en toen Ted.

‘Belt u mij gerust als u nog vragen heeft.’

Hij opende de deur. Ze stapten naar buiten waar de zon laag over de huizen scheen. Achter hen viel de zware deur met een klik in het slot.